

INFORMATOR PORADNI PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNEJ NR 5 W KATOWICACH W SPRAWIE ORZECZEŃ O POTRZEBIE NAUCZANIA INDYWIDUALNEGO

WSTĘP

Na podstawie Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 września 2017 r. w sprawie orzeczeń i opinii wydawanych przez zespoły orzekające działające w publicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych w tychże poradniach, działają Zespoły Orzekające, które wydają między innymi następujące orzeczenia:

1. Orzeczenia o potrzebie indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego dla dzieci, których stan zdrowia uniemożliwia lub znacznie utrudnia uczęszczanie do przedszkola lub oddziału przedszkolnego zorganizowanego w szkole podstawowej,
2. Orzeczenia o potrzebie indywidualnego nauczania dla dzieci i młodzieży, których stan zdrowia uniemożliwia lub znacznie utrudnia uczęszczanie do szkoły,

ORZECZENIE O POTRZEBIE INDYWIDUALNEGO NAUCZANIA / INDYWIDUALNEGO OBOWIĄZKOWEGO ROCZNEGO PRZYGOTOWANIA PRZEDSZKOLNEGO¹

1. Co to jest nauczanie indywidualne?

Indywidualne nauczanie jest formą obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego lub realizacji obowiązku szkolnego. Indywidualne nauczanie organizuje się dla dzieci i młodzieży, których stan zdrowia uniemożliwia lub znacznie utrudnia uczęszczanie do przedszkola/szkoły.

2. Dla kogo organizuje się nauczanie indywidualne?

- Nauczaniem indywidualnym, obejmuje się dzieci i młodzież, których stan zdrowia uniemożliwia lub znacznie utrudnia uczęszczanie do szkoły/przedszkola. Może być przyznane gdy z różnych przyczyn zdrowotnych (zły stan zdrowia fizycznego i/lub psychicznego) potwierdzonych dokumentacją lekarską, dzieci/młodzież nie mogą uczęszczać do przedszkola/szkoły.
- Ta forma nauczania przeznaczona jest dla dzieci/uczników np.: poważnie chorych, z ciężkimi urazami, po wypadkach, operacjach, w okresach zaostrzenia objawów w przebiegu chorób psychicznych (depresje, fobie, psychozy, zaburzenia zachowania i emocji, inne) itp.
- Niepełnosprawność intelektualna, wady wzroku, słuchu - nawet poważne, a także całościowe zaburzenia rozwojowe, nie kwalifikują dziecka do nauczania indywidualnego. Uczeń dotknięty

¹ Zwany dalej nauczaniem indywidualnym.

niepełnosprawnością, zagrożony niedostosowaniem społecznym - kwalifikuje się do odpowiedniej formy kształcenia specjalnego. Uczeń dotknięty niepełnosprawnością może być nauczany indywidualnie tylko ze względu na współwystępującą z niepełnosprawnością chorobę/choroby, uniemożliwiającą lub znacznie utrudniającą uczęszczanie do przedszkola/szkoły .

- Trudności w koncentracji uwagi, zaburzenia hiperkinetyczne (ADHD) trudności w nauce, specyficzne trudności w uczeniu się (dysleksja, dyskalkulia) nie są podstawą do wdrożenia nauczania indywidualnego.
- Także ciąża i okres połogu nie jest stanem kwalifikującym uczennicę do nauczania indywidualnego, z wyjątkiem sytuacji gdy ciąża jest zagrożona lub współwystępują w okresie ciąży i połogu inne poważne problemy zdrowotne.
- Orzeczenie o potrzebie indywidualnego przygotowania przedszkolnego oraz orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania wydaje się na czas określony wskazany w zaświadczeniu o stanie zdrowia dziecka wydanym przez lekarza, nie krótszym jednak niż 30 dni.

ZABURZENIA PSYCHICZNE A NAUCZANIE INDYWIDUALNE

- Nauczanie indywidualne przeznaczone jest dla uczniów, których stan zdrowia znacznie utrudnia lub uniemożliwia chodzenie do szkoły. **Każdorazowo decyzja o wdrożeniu tego typu nauczania jest dostosowywana do indywidualnej sytuacji danego dziecka.** Choroby somatyczne, uniemożliwiające chodzenie do szkoły, przewlekłe leczenie wymagające częstych hospitalizacji czy rehabilitacji, są sytuacjami relatywnie prostszymi do rozstrzygnięcia. Trudniejsze są decyzje w przypadku zaburzeń psychicznych u dzieci i młodzieży, zaburzenia zachowania i emocji, zaburzenia lękowe i depresyjne – znacznie utrudniają funkcjonowanie ucznia w zespole klasowym. Specyfika tych zaburzeń zawiera w sobie zaburzenia kontaktów społecznych (przekraczanie granic lub wycofanie z kontaktu) warto więc rozpatrywać w każdym przypadku, czy długofalowe efekty nauczania indywidualnego będą dla ucznia korzystne, czy będą utrzymywać jego zaburzenie. Korzystnym rozwiązaniem może być wdrożenie nauczania indywidualnego jako określoną w czasie, pierwszą fazę kompleksowego leczenia.

3. Gdzie można uzyskać orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania?

- Orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania wydaje Zespół Orzekający działający przy publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej, rejonowej dla przedszkola/szkoły, do której uczęszcza dziecko lub innej publicznej poradni specjalistycznej.
- Decyzja o przyznaniu nauczania indywidualnego rozpatrywana jest przez Zespół Orzekający wyłącznie na **wniosek rodziców/prawnych opiekunów lub pełnoletniego ucznia.**
- Szkoła nie może wdrożyć nauczania indywidualnego **bez orzeczenia**, nie może też sama wystąpić o nie. Może natomiast zaopiniować wniosek rodziców/prawnych opiekunów.

4. Co jest potrzebne do uzyskania orzeczenia o potrzebie nauczania indywidualnego?

Aby wnioskować o orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania należy zgłosić się do rejonowej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, umówić się na spotkanie z psychologiem/pedagogiem opiekującym się przedszkolem/szkołą do której uczęszcza dziecko.

Do uzyskania orzeczenia potrzebne są następujące dokumenty:

- 1) Pisemny **wniosek** rodziców/prawnych opiekunów/pełnoletniego ucznia. Opiekunowie prawni muszą przedstawić postanowienie sądu potwierdzającego ich prawo do sprawowania opieki nad dzieckiem.
- 2) **Zaświadczenie lekarskie** o stanie zdrowia dziecka lub ucznia wydane przez lekarza specjalistę lub lekarza podstawowej opieki zdrowotnej na podstawie dokumentacji medycznej leczenia specjalistycznego. (wzór do odebrania w Poradni lub do pobrania ze strony internetowej Poradni). W zaświadczeniu lekarz określa:
 - Przewidywany okres, nie krótszy jednak niż 30 dni, w którym stan zdrowia dziecka lub ucznia uniemożliwi lub znacznie utrudnia uczęszczanie do przedszkola lub szkoły;
 - Rozpoznanie choroby lub innego problemu zdrowotnego wraz z oznaczeniem alfanumerycznym, zgodnym z aktualnie obowiązującą Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (ICD),
 - Oraz wynikające z tej choroby lub innego problemu zdrowotnego ograniczenia w funkcjonowaniu dziecka lub ucznia, które uniemożliwiają lub znacznie utrudniają uczęszczanie do przedszkola lub szkoły;
 - stwierdzenie, czy stan zdrowia **znacznie utrudnia**, czy **uniemożliwia** uczęszczanie do szkoły/przedszkola;

Zaświadczenie lekarskie jest bardzo ważnym dokumentem, jest podstawą przyznania nauczania indywidualnego dlatego jego dokładne wypełnienie jest niezbędne do rzetelnego wydania orzeczenia.

- 3) **W przypadku ucznia szkoły prowadzącej kształcenie w zawodzie do wniosku wnioskodawca dołącza odrębne zaświadczenie lekarskie wydane przez lekarza medycyny pracy** określające możliwość dalszego kształcenia w zawodzie, w tym warunki realizacji praktycznej nauki zawodu, jeżeli zespół po zapoznaniu się z dokumentacją stwierdzi, że zaświadczenie to jest niezbędne do wydania tego orzeczenia. (wzór do odebrania w Poradni lub do pobrania ze strony internetowej Poradni).
- 4) Aktualna diagnoza psychologiczna i pedagogiczna. Jeśli dziecko było wcześniej objęte takimi badaniami w innej publicznej poradni, rodzic wypełnia wniosek o przekazanie karty dziecka do tutejszej poradni. O aktualności badań i ewentualnej konieczności ich ponownego wykonania decyduje psycholog/pedagog. Jeżeli złożenie wniosku o wydanie orzeczenia było poprzedzone obserwacjami lub badaniami diagnostycznymi dziecka lub ucznia prowadzonymi przez pracowników poradni, w której działa zespół, wyniki przeprowadzonych obserwacji i badań przewodniczący zespołu dołącza do wniosku, informując o tym wnioskodawcę.
- 5) Opinia o funkcjonowaniu dziecka na terenie przedszkola/szkoły, opracowana przez nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych lub specjalistów, prowadzących zajęcia z dzieckiem lub uczniem. W celu uzyskania informacji o sytuacji dydaktycznej i wychowawczej dziecka/ucznia przewodniczący zespołu może zwrócić się do właściwego dyrektora placówki z prośbą o wydanie opinii, informując o tym wnioskodawcę. O wydanie opinii może również zwrócić się wnioskodawca.
- 6) Wnioskodawca dołącza do wniosku o wydanie orzeczenia lub opinii dokumentację uzasadniającą wniosek, w szczególności wydane przez specjalistów opinie, zaświadczenia oraz wyniki obserwacji i badań psychologicznych, pedagogicznych i lekarskich, dokumentację medyczną dotyczącą leczenia specjalistycznego oraz poprzednio wydane orzeczenia lub opinie, jeżeli takie zostały wydane.
- 7) Jeżeli wnioskodawca nie dołączy do wniosku odpowiedniej dokumentacji, przewodniczący zespołu kontaktuje się z rodzicami/opiekunami prawnymi dziecka i przekazuje niezbędne informacje dotyczące jej uzupełnienia, w określonym terminie, nie krótszym jednak niż 14 dni.

5. Wydawanie orzeczeń o potrzebie nauczania indywidualnego

- Orzeczenie o potrzebie nauczania indywidualnego wydaje Zespół Orzekający, powoływany przez dyrektora poradni, który kieruje nim jako przewodniczący. W skład zespołu wchodzi:
 - dyrektor lub osoba wskazana przez dyrektora - jako przewodniczący zespołu
 - psycholog
 - pedagog
 - lekarz
 - inni specjaliści, jeżeli ich udział w pracach zespołu jest niezbędny.

W posiedzeniach zespołu, z głosem doradczym, mogą uczestniczyć także za zgodą rodzica dziecka lub ucznia lub za zgodą pełnoletniego ucznia:

- nauczyciele, wychowawcy grup wychowawczych i specjaliści, prowadzący zajęcia z dzieckiem lub uczniem w przedszkolu, szkole, ośrodku lub placówce,
- asystent nauczyciela lub osoby niebędącej nauczycielem lub asystent wychowawcy świetlicy,
- pomoc nauczyciela,
- asystent edukacji romskiej,
- inne osoby, w szczególności psycholog, pedagog, logopeda, lekarz lub specjalista, inni niż wymienieni wcześniej.
- Rodzice dziecka lub ucznia lub pełnoletni uczeń mają prawo uczestniczyć w posiedzeniu zespołu i przedstawić swoje stanowisko.
- W przypadku, gdy dokumentacja dziecka jest kompletna, Zespół rozpatruje wniosek na najbliższym, wynikającym z harmonogramu posiedzeniu.
- W przypadku braków w dokumentacji Zespół kontaktuje się z wnioskodawcą i przekazuje informacje dotyczące jej uzupełnienia w określonym terminie, nie krótszym jednak niż 14 dni.
- Zespół Orzekający zbiera się według ustalonego harmonogramu, w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej nr 5 w Katowicach jest to 2 razy w miesiącu, w czwartki.
- Termin zespołu ustala dyrektor Poradni. Rodzic/prawny opiekun może być obecny podczas posiedzenia Zespołu. Poradnia ma obowiązek powiadomić o terminie posiedzenia zespołu wnioskodawcę oraz wszystkie osoby, które będą brały w nim udział.
- Orzeczenie o nauczania indywidualnego wydaje się w terminie nie dłuższym niż 14 dni, od dnia złożenia wniosku o wydanie orzeczenia lub od dnia uzupełnienia wniosku lub przedstawienia dokumentacji.
- Wydane Orzeczenie doręcza się wnioskodawcy w terminie 7 dni od dnia wydania orzeczenia. Orzeczenie wydaje się rodzicom/prawnym opiekunom dziecka lub osobom przez nich upoważnionym, bądź wysyłane jest pocztą – w zależności od preferencji zaznaczonych na wniosku o wydanie orzeczenia.
- Orzeczenie o potrzebie nauczania indywidualnego doręcza się wnioskodawcy w jednym egzemplarzu. Wnioskodawca może wystąpić o kopię orzeczenia poświadczoną za zgodność z oryginałem przez dyrektora poradni lub upoważnioną przez niego osobę.
- Jeżeli rodzic nie zgadza się z decyzją Zespołu Orzekającego albo z treścią orzeczenia, może się odwołać do kuratora oświaty w terminie 14 dni od daty jego doręczenia. Odwołanie składa się za pośrednictwem tej samej poradni, która wydała orzeczenie.
- W przypadku nieuwzględnienia wniosku o wydanie orzeczenia, Zespół wydaje orzeczenie o braku potrzeby indywidualnego przygotowania przedszkolnego lub braku potrzeby nauczania indywidualnego. W uzasadnieniu Zespół wskazuje fakty, które uznał za istotne w sprawie oraz przyczyny, dla których odmówił wydania orzeczenia.

6. Możliwość przerwania lub zawieszenia nauczania indywidualnego

- Na wniosek rodziców dziecka lub ucznia albo pełnoletniego ucznia i na podstawie dołączonego do wniosku zaświadczenia lekarskiego, z którego wynika, że stan zdrowia dziecka lub ucznia uległ czasowej poprawie i umożliwia mu uczęszczanie do przedszkola/szkoły, dyrektor zawiesza organizację nauczania indywidualnego na okres wskazany w zaświadczeniu lekarskim.
- Na wniosek rodziców dziecka lub ucznia albo pełnoletniego ucznia i na podstawie dołączonego do wniosku zaświadczenia lekarskiego, z którego wynika, że stan zdrowia dziecka lub ucznia umożliwia mu uczęszczanie do przedszkola/szkoły, dyrektor zaprzestaje organizacji nauczania indywidualnego oraz powiadamia o tym poradnię, w której działa zespół, który wydał orzeczenie i organ prowadzący przedszkole/szkolę

7. Gdzie odbywa się nauczanie indywidualne?

Zajęcia w ramach indywidualnego nauczania prowadzi się w miejscu pobytu dziecka, w szczególności:

- W domu rodzinnym,
- Placówkach wskazanych w art. 2 pkt 5 Ustawy o systemie oświaty w tym m.in.: w młodzieżowym ośrodku wychowawczym, młodzieżowym ośrodku socjoterapii, specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym i w innych.

8. Organizacja nauczania indywidualnego

- Nauczanie indywidualne prowadzi się na podstawie wydanego przez Poradnię **orzeczenia o potrzebie nauczania indywidualnego**,
- Decyzję w sprawie organizacji nauczania indywidualnego wydaje Dyrektor przedszkola/szkoły, do której uczęszcza dziecko/uczeń. Podstawą wydania decyzji jest wniosek rodziców i orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania wydane przez Zespół Orzekający działający w publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej.
- Tygodniowy wymiar godzin zajęć nauczania indywidualnego ustala dyrektor przedszkola/szkoły na podstawie odrębnych przepisów.
- Dyrektor placówki na wniosek rodzica lub pełnoletniego ucznia, za zgodą organu prowadzącego może **zwiększyć liczbę godzin** dydaktycznych nauczania indywidualnego (indywidualnego przygotowania przedszkolnego) lub w przypadkach uzasadnionych stanem zdrowia **zmniejszyć tygodniowy wymiar** zajęć.
- Nauczanie indywidualne nie wyklucza możliwości uczestnictwa w zajęciach rewalidacyjnych, różnych formach pomocy psychologiczno -pedagogicznej, w tym w zajęciach rozwijających uzdolnienia oraz imprezach i wycieczkach szkolnych, a także zajęciach edukacyjnych realizowanych z klasą. Warunkiem jest wskazanie takiej możliwości w orzeczeniu wydanym przez poradnię psychologiczno - pedagogiczną (na podstawie zaświadczenia lekarskiego). Zajęcia te nie zaliczają się do tygodniowego wymiaru nauczania indywidualnego, przeznaczonego wyłącznie na realizację podstawy programowej.

9. Informacje dodatkowe

- Pełnoletni uczeń samodzielnie wypełnia wniosek o wydanie orzeczenia o potrzebie nauczania indywidualnego.
- Rodzic/opiekun prawny/pełnoletni uczeń może wziąć udział w posiedzeniu Zespołu Orzekającego w części dotyczącej jego dziecka.

W razie jakichkolwiek wątpliwości i pytań prosimy o kontakt z psychologiem/pedagogiem opiekującym się placówką dziecka, który udzieli Państwu wszelkich informacji.